

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **Svikos s.r.o.**, se sídlem 5. května 796/20, Svitavy, zast. JUDr. Tomášem Doležalem, advokátem se sídlem nám. Republiky 679/5, Opava, proti žalovanému: **Městský úřad Svitavy**, se sídlem T. G. Masaryka 25, Svitavy, **za účasti**: I) N. T. H. L., II) N. V. V., oba zast. Mgr. Ondřejem Mimrou, advokátem se sídlem Veselá 169/24, Brno, v řízení o kasační stížnosti osob zúčastněných na řízení I) a II) proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 24. 9. 2021, č. j. 52 A 54/2019 - 118, o návrhu osob zúčastněných na řízení I) a II) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh osob zúčastněných na řízení I) a II) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností brojily osoby zúčastněné na řízení I) a II) (dále jen „stěžovatelé“) proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud ve výroku I. rozhodl takto: *„Určuje se, že nezahájení řízení o odstranění části stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., a to střechy stavby na pozemku p. č. X v k. ú. S.-m. provedené v rozporu s územním rozhodnutím o umístění stavby a stavebním povolením Městského úřadu Svitavy, odboru výstavby, ze dne 1. 7. 2014, č. j. 43667-12/OV-por/8869-2012, kterým byla umístěna a povolena stavba ‚novostavba polyfunkčního domu na ulici P. V., M., S.‘ na tehdejších pozemcích p. č. XA, p. č. XB, st. X (nyní pozemku p. č. X) v k. ú. S.-m. a p. č. X v k. ú. S.-p., žalovaným je nezákonným zásahem a žalovanému se přikazuje, aby do 30 dní od právní moci rozsudku zahájil toto řízení“*. Nejvyšší správní soud podotýká, že specifikovaná stavba je ve vlastnictví stěžovatelů. Výrokem II. krajský soud uložil žalovanému povinnost uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

[2] Společně s kasační stížností podali stěžovatelé návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tento návrh odůvodnili tím, že v případě nepřiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti započne další zbytečný spor

nejprve před stavebním úřadem a poté před soudy, což je pro stěžovatele vysilující zejména po psychické stránce a nelze opomenout ani „*nemalé ekonomické dopady do jejich vlastnické sféry, neboť s řešenou nemovitostí nemohou nijak nakládat, když není postaveno najisto, zda ji bude možné trvaleji užívat a rovněž by jim vznikaly náklady spojené s účastí na takových řízeních*“. Dále stěžovatelé poukázali na „*svérázný*“ postup krajského soudu, který dle jejich názoru zesiluje argumenty pro přiznání odkladného účinku – krajský soud v řízení o žalobě nedoručoval písemnosti zástupci stěžovatelů, nýbrž přímo stěžovatelům, vůbec jim nedoručil vyjádření žalovaného k žalobě a rozhodl bez jednání, aniž by k tomu byly splněny podmínky.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížností předně uvedl, že v souladu s rozsudkem krajského soudu zahájil řízení o odstranění části stavby. Žalovaný se s návrhem stěžovatelů ztotožnil; pokud by byla kasační stížnost důvodná, bylo by zahájené řízení o odstranění stavby v rozporu s oprávněnými zájmy stěžovatelů a v rozporu s právními předpisy.

[4] Žalobkyně ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížností poukázala na to, že jsou stěžovatelé povinni nejen tvrdit skutečnosti rozhodné pro přiznání odkladného účinku, ale též je prokázat. Svou důkazní povinnost však nesplnili. Stěžovatelům žádné náklady spojené s řízením o odstranění stavby nemusejí vzniknout – v tomto řízení je totiž povinností správního orgánu zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností, a stěžovatelé tak nemusejí nic tvrdit ani dokazovat. Ani v užívání či nakládání se stavbou nejsou stěžovatelé nijak omezeni – řízení o odstranění stavby se vede jen ve vztahu k části stavby (střeše), nikoliv ve vztahu ke stavbě celé.

[5] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Odkladný účinek lze kasační stížnosti na návrh přiznat za splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizován a podepřen konkrétními důkazy (srov. usnesení ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74), přičemž tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Afs 275/2017 - 20).

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval naplněním první z uvedených podmínek, tedy existencí újmy na straně stěžovatelů. V prvé řadě je třeba upozornit, že stěžovatelé nebíjí proti rozhodnutí, kterým je nařízeno odstranění jejich stavby, nýbrž pouze proti rozsudku, kterým je konstatováno, že řízení o odstranění jejich stavby má být zahájeno. Samotné nařízení odstranění stavby pak lze podrobit přezkumu v odvolacím řízení a

pokračování

v řízení před správními soudy. Navíc, stěžovatelé mohou požádat o dodatečné povolení stavby v souladu s § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, přičemž řízení o odstranění stavby se v takovém případě přeruší. V případě, že bude stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví (§ 129 odst. 3 stavebního zákona). Z uvedeného je zřejmé, že řízení o odstranění stavby nemusí nutně vést k nařízení odstranění stavby a proti případnému nařízení odstranění stavby je možno poskytnout soudní ochranu, a to včetně přiznání odkladného účinku žalobě.

[8] V nyní posuzované věci tedy újma hrozící stěžovatelům nespočívá v samotném odstranění části jejich stavby, nýbrž pouze ve vedení řízení o odstranění stavby. Ačkoliv odstranění stavby lze považovat za citelnou újmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 2 As 233/2016 - 52, bod [7] a tam citovanou judikaturu), samotné řízení o odstranění stavby již závažnou, reálnou a nikoliv bagatelní újmu zpravidla nepředstavuje. Takovou újmu by řízení představovalo např. v případě, kdy by bylo zahajováno opakovaně a stavební úřad by postupoval šikanózním způsobem tak, aby stěžovatele pouze zatěžoval samotným vedením řízení, aniž by jeho skutečným úmyslem bylo poskytnout ochranu zájmům chráněným stavebním zákonem – o takový případ se však v posuzované věci zjevně nejedná.

[9] Stěžovatelé spatřují újmu předně v psychické zátěži z vedení řízení a nákladech na zastupování. Jak psychická zátěž, tak náklady na zastupování se však mohou pojít s každým správním řízením, a nelze je proto přijmout jako důvod k přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti. Stěžovatelé netvrdí ani nedokazují žádnou individualizovanou skutečnost specifickou pro jejich věc, která by přiznání odkladného účinku odůvodňovala. Újmu spočívající v nemožnosti nakládat s nemovitostí považuje Nejvyšší správní soud za hypotetickou. Nelze sice vyloučit, že pokud by stěžovatelé hodlali nemovitost či její část prodat nebo pronajmout či s ní jinak naložit, mohlo by pro ně být řízení o odstranění stavby omezující, v tomto ohledu však nic konkrétního neuvádějí ani nedokládají. Řízení o odstranění části stavby tedy stěžovatele bez dalšího výrazně neomezuje, co se týče dispozice s nemovitostí a jejího trvalého užívání. Lze proto uzavřít, že vedení řízení o odstranění stavby nepředstavuje újmu ve smyslu § 107 s. ř. s., a není tak splněna první z podmínek pro přiznání odkladného účinku.

[10] Co se týče „svěrázného“ postupu krajského soudu, který měl podle stěžovatelů „posílit“ argumenty k přiznání odkladného účinku, Nejvyšší správní soud uvádí, že procesní kroky krajského soudu v řízení o žalobě nemají žádný vliv na důvodnost návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Případné vady řízení před krajským soudem, stejně jako jejich vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, budou posouzeny při meritorním přezkumu napadeného rozsudku. V rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti nemá Nejvyšší správní soud důvod se k této problematice blíže vyjadřovat.

[11] Vzhledem k tomu, že všechny tři podmínky uvedené v bodě [6] tohoto usnesení musejí být splněny kumulativně, aby mohl být odkladný účinek kasační stížnosti přiznán, je nadbytečné, aby se Nejvyšší správní soud zabýval naplněním zbylých dvou podmínek, když již konstatoval, že první podmínka splněna nebyla.

[12] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů návrh stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. listopadu 2021

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu